

Ordnung. Men da nu de sidste Valg have vist, at der er Chance for at faa Repræsentanter for Oppositionen ind i Borgerrepræsentationen ogsaa med den nuværende Ordnung, er det selvfølgelig, at Oppositionen her i Byen nu er langt mindre tilbøjelig end tidligere til at gøre en Indrømmelse af den nævnte Art. Derimod ser jeg ikke rettere, end at naar vi selv uden en Udvidelse af Valgretten kunde enes om Indførelse af Forholdstalsvalg, vilde det være en Fordel for begge Parter; det vilde, jeg gentager det, være en Løsning, der ikke forfordeler nogen, at indføre Forholdstalsvalg paa Basis af den nu bestaaende Valgret. En saadan Ordnung præjudicerer intet som helst med Hensyn til en fremtidig Udvidelse af Valgretten; det bliver et Spørgsmaal, der staar aabent og altid kan optages til Forhandling. Men med den Valgret, man har nu, giver man derved hver sit, man lader de forskellige Partier og Anskuelser komme til deres Ret just i samme Forhold, som de ere repræsenterede blandt Vælgerne, og dette er efter min Opfattelse et ubestrideligt Fremskridt, en afgjort Fordel. Om det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds vil være i Stand til at sætte mere igennem, staar for mig som saare tvivlsomt. Hvis han mener at kunne det, forstaar jeg, at han foreløbig ikke ønsker nogen Forandring, men foretrækker at bevare den nu bestaaende Ordnung. Efter min Opfattelse vil imidlertid Indførelsen af Forholdstalsvalg ogsaa med den nu bestaaende Valgret under alle Omstændigheder være en Fordel til begge Sider, og derfor anbefaler jeg den. Naar den ærede Minister siger, at han anser det for lidet heldigt nu at gaa til en Forandring, med mindre man ogsaa udvider Valgretten, ser jeg ikke, at han derved viser nogen som helst praktisk Vej til en Løsning, thi den Betingelse, han knytter til Sagen, er ufravigelig en samtidig Deling af Vælgerne i to Klasser. Hvis den ærede Minister kan blive enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds om Udvidelse af Valgretten uden Deling af Vælgerne, vil jeg lykønske dem begge dertil. Jeg har ikke Tro til, at en saadan Enighed lader sig opnaa, og derfor gentager jeg, at den Ordnung, som Folketinget i saa mange Aar har hævdet som den rigtige, vil ubestridelig, saaledes som Stillingen nu en Gang er, være til Fordel til alle Sider. Thi medens jeg, naar jeg er i Mindretal, ikke ønsker at blive tyranniseret af Flertallet, maa jeg paa den anden Side erkende, at jeg, hvis jeg bliver Flertal, ikke har Ret til fra min Side at tyrannisere Mindretallet. Skulde det ske, at Oppositionen

bliver afgjort Flertal og besætter samtlige Pladser, vil den hidtidige Uret jo kun blive afløst af en ny Uret. Derfor siger jeg, lad os hellere, medens Forholdene ere saaledes, at man ikke sikkert kan vide, hvorfor den kommende Udvikling vil gaa, blive enige om det, som man i Virkeligheden ønsker fra alle Sider. Hvis vi samtidig kunde komme til at give Valgret, i alt Fald til alle, de svære Indkomstkast, saa ved det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds, at det er en Foranstaltning, som jeg for mit Vedkommende saa gjerne gaar med til.

Indenrigsministeren (Singer & Lev):

Jeg tror ikke, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (C. Hage) ret har været opmærksom paa den Bemærkning, jeg gjorde, inden jeg opkæfte nogle Vinter af Nøglesagstidenden. Jeg udtalte nemlig udtrykkelig, at den Del af Betænkningen, som jeg citerede, er fremkommen i Anledning af et ved privat Initiativ fremsat Forslag i Folketinget angaaende Forandring i Forordningen 1ste Januar 1840 om Kommunalbestyrelsen i Kjøbenhavn og Loven af 23de December 1865 om Valg af Borgerrepræsentanter i Kjøbenhavn. Jeg henviste altsaa aldeles udtrykkelig til det Forslag, til hvilket det ærede Medlem var Medforslagsstiller; jeg citerede ganske vist ikke udtrykkelig, men det er jo bekendte Ting. Jeg mener altsaa, at jeg tilstrækkelig tydelig har betegnet Anledningen til, at Betænkningen blev aigiven. Det var det Forslag, det ærede Medlem omtalte, og de fleste her, eller i alt Fald mange, ville jo vist nok erindre, at det var noget videregaaende, end det, det ærede Medlem nu mener, man nok kunde blive staaende ved. Jeg tror altsaa ikke, jeg har noget at bebrejde mig i Retning af Misforstaaelse. Jeg er fremdeles af den Mening, at det vilde være en lidet heldig Udvej at vælge den Afgørelse, som det ærede Medlem nævnte, og jeg skal sige hvorfor. Man vilde derved beholde Bestemmelser, som mange have noget imod, men naar man vil til at gøre Forandringer i Lovbestemmelser, skal man ikke gøre det uden dog at tilfredsstille nogen. Og jeg tror ikke, det ærede Medlems Forslag vil tilfredsstille nogen, thi det er i og for sig urimeligt. Det forekommer mig ogsaa, at der ikke kunde være nogen som helst Betænkelighed ved at komme til en Valgordning i Kjøbenhavn, som er nogenlunde parallel med den, man ellers har hele Landet over. Særlig naar man erkender, at man hele Landet over har en noget mere udvidet Adgang til at udøve Valgret end i Kjøbenhavn, fore-